

Analysis of Child Sexual Abuse and Harassment Cases Reflected in Internet News

İnternet Haberlerine Yansıyan Çocuğa Yönelik Cinsel İstismar ve Taciz Vakalarının Analizi

Lale İZCİ^{(1), (*)}, Cezmi ERVÜZ⁽²⁾

ABSTRACT

With the rapid development of the digital age, child news and crimes against children have started to appear frequently in the Internet media and social media. Given the power of Internet news to reach more readers, these crimes have become more visible to society than in the past due to the high newsworthiness of child sexual abuse and harassment crimes. This situation raises the question of whether the crimes of child abuse and harassment in the media act by the principle of children's rights and the best interests of the child. The purpose of this study is to evaluate the current situation of these crimes and their presentation in the Internet media by analyzing the news about child abuse and harassment crimes reflected in the Internet media in 2023. As a result of the analysis, it was determined that girls in the 7-11 age group were more likely to be abused by boys in their close social circle. Although it was noted that the news reports did not include the child's name and picture, it was observed that most of the news reports included explicit information down to the small county, school, or neighborhood where the child lived. This situation not only leads to the labeling of the child and the family but also shows that the principle of confidentiality of the victimized child is violated. In this context, as a result of this research, recommendations have been made to take practical steps in the fight against child abuse.

Keywords: Child Rights, Child in Media, Child Neglect and Abuse, Child Victim

ÖZET

Dijital çağın hızla gelişmesiyle çocuk haberleri ve çocuğa yönelik suçlar internet medyasında ve sosyal medyada sıkça yer almaya başlamıştır. İnternet haberlerinin daha çok okuyucuya ulaşma gücü göz önünde bulundurulduğunda çocuğa yönelik cinsel istismar ve taciz suçlarının haber değerinin yüksek olmasından dolayı bu suçlar toplumda geçmişe oranla daha görünür hale gelmeye başlamıştır. Bu durum medyada yer alan çocuk istismarı ve taciz suçlarının, çocuk hakları ve çocuğun yüksek yararı ilkesine uygun hareket edilip edilmediği sorusunu da gündeme getirmektedir. Bu çalışmada 2023 yılı içerisinde internet basınına yansıyan çocuk istismarı ve çocuk tacizi suçlarına yönelik çıkan haberler irdelenerek bu suçların günümüzdeki durumu ve internet medyasında sunumlarına ilişkin bir değerlendirme yapılması hedeflenmiştir. Yapılan analiz neticesinde; 7-11 yaş grubu kız çocuklarının, yakın sosyal çevresinde bulunan erkekler tarafından daha fazla istismara uğradığı tespit edilmiştir. Her ne kadar çıkan haberlerde çocuğun isim ve resimle ifşa edilmediği tespit edilse de çoğu haberde çocuğun yaşadığı küçük ilçelere, okuluna veya mahallesine kadar açık bilgilere yer verildiği görülmüştür. Bu durum çocuğun ve ailenin etiketlenmesine yol açacağı gibi mağdur çocuğun gizlilik ilkesine de aykırı hareket edildiğini göstermektedir. Bu kapsamda bu araştırmanın sonucunda çocuk istismarıyla mücadelede etkin adımlar atılmasına yönelik öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Hakları, Basında Çocuk, Çocuk İhmali ve İstismarı, Mağdur Çocuk

* Responsible Author/Sorumlu yazar

¹ Dr. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, lale-izci@hotmail.com
0000-0001-8483-6937

² Dr. Öğretim Üyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Artova Meslek Yüksekokulu, Çocuk Bakımı Ve Gençlik Hizmetleri Bölümü, cervuz13@gmail.com
0000-0002-5434-4533

Article History/Makale Tarihi:

Received/Teslim :19.11.2024
Accepted/Kabul :27.01.2025
Published/Yayımlama :31.07.2025

Cited/Atıf:

İzci, L. & Ervüz, C. (2025). İnternet Haberlerine Yansıyan Çocuğa Yönelik Cinsel İstismar ve Taciz Vakalarının Analizi Uluslararası Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi, 5 (2), 45-59

Copyright/Telif Hakkı

Bu makale, Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı (CC BY NC) 'nın hüküm ve koşulları altında dağıtılan açık erişimli bir makaledir.

GİRİŞ

Çocuk istismarı, bir çocuğa yönelik kasıtlı zarar verici davranışları kapsayan geniş bir kavram olup, dünya genelinde milyonlarca çocuğu etkileyen bir halk sağlığı sorunudur (McCoy ve Keen 2013, Myers 1998). Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) çocuk istismarını, çocuğun sağlığını, fiziksel veya duygusal gelişimini tehlikeye atan her türlü fiziksel ve/veya duygusal kötü muamele, cinsel istismar,

ihmal ve sömürü olarak tanımlamıştır (WHO 2002). Çocuk istismarı, fiziksel, duygusal veya cinsel saldırılar ile ihmal kapsayan geniş bir spektrumu içerir ve çocukların sağlığı, refahı ve gelişimi üzerinde uzun süreli ve yıkıcı etkiler bırakabilmektedir (Norman vd., 2012; Mikton ve Butchart, 2009, Zeanah ve Humphreys 2018). Çocuk istismarı vakaları, çocuğun genelde yakın çevresindeki yetişkinler tarafından gerçekleştirilir; bu durum çocukların korunmasını daha da zorlaştıran karmaşık bir sosyal sorunu gündeme getirmektedir (Aydemir vd., 2024; Finkelhor, 1994; Dubowitz vd., 2005; Türk vd., 2024).

Birçok ülke, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi (UNCRC) çerçevesinde çocuk koruma politikalarını geliştirmektedir. Bu politikalar, çocuk haklarının korunması, çocuk refahı ve sosyal hizmet sistemlerinin entegrasyonunu içeren kapsamlı yaklaşımlar sunmaktadır (Lee ve Svevo-Cianci, 2010; Işık ve Türk, 2023; İzci 2023). Özellikle İskandinav ülkeleri, çocuk koruma alanında önleyici hizmetler ve aile destek sistemleri ile dikkat çekmektedir (İzci, 2022; Özler-Ervüz ve Öztürk 2023). Modern çocuk koruma sistemleri iki ana kategoriye ayrılır: risk odaklı sistemler, yüksek risk altındaki çocuklara yönelik koruyucu ve yasal müdahalelere odaklanırken, hizmet odaklı sistemler daha çok önleyici hizmetler ve aile desteği sağlamak üzerine kuruludur. Risk odaklı sistemler reaktif olup, zararın önlenmesine yönelik hızlı müdahaleler içerirken, hizmet odaklı sistemler aileleri güçlendirerek uzun vadede çocukların refahını artırmayı amaçlar. Birçok ülke, bu iki yaklaşımı birleştirerek hibrit modeller geliştirmektedir (Ben-Arieh vd., 2014, Connolly ve Katz 2019; Munro 2011). Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi (1989), çocuk haklarının korunmasına yönelik en kapsamlı uluslararası düzenlemelerden biridir. Bu sözleşme, çocuğun hayatta kalma, gelişim, korunma ve katılım haklarını tanımlayarak, devletlere çocukları her türlü istismardan koruma yükümlülüğü getirmektedir (UNICEF 2023). Sözleşmenin 19. maddesi, çocukların fiziksel, zihinsel ve cinsel istismara karşı korunma hakkını açıkça belirtir. Bu maddeye göre, devletler, çocukların bu tür kötü muamelelerden korunması için gerekli tüm önlemleri almakla yükümlüdür (Birleşmiş Milletler 1989; Sezer ve Gürsoy, 2022). Sözleşmeye taraf olan ülkeler, çocuk istismarı ile ilgili yasal düzenlemeleri hayata geçirmek, koruyucu sosyal hizmetler sağlamak ve toplumsal farkındalığı artırmakla yükümlüdür (Hodgkin ve Newell, 2007). Sözleşme, ayrıca çocukların mahremiyetinin korunması, istismar mağdurlarına yönelik destekleyici hizmetlerin sağlanması ve rehabilitasyon programlarının yaygınlaştırılması gibi unsurları da içermektedir. Sözleşme, çocuk haklarının korunması, istismarın önlenmesi ve mağdurların desteklenmesi açısından hükümetlere ve toplumlara önemli sorumluluklar yüklemektedir (Doek 2009, Melton 2005; Türk ve Bilican-Gökkaya, 2023; Van Bueren 1998).

Çocuk istismarı, yalnızca bireysel mağduriyetlerin yaşandığı bir sorun olmanın ötesinde, toplumun tüm kesimini etkileyen sosyal bir kriz olarak karşımıza çıkmaktadır (Runyan vd., 2002). Bu tür olaylar, toplumsal duyarlılığın ve çocukların korunmasına yönelik politikaların ne kadar etkili olduğunu ortaya koymaktadır. Medyanın bu tür vakaları ele alış şekli, toplumsal farkındalık yaratma ve çözüm önerileri sunma açısından kritik bir rol oynamaktadır (Kitzinger, 2004).

Bir konunun haber olarak basında yer alması, kamuoyunun o konunun önemine ilişkin algısını etkileyebilmektedir (McCombs ve Shaw, 1972; Rogers ve Dearing, 1988). Çocuklar hakkında haber yapmanın kendine özgü etik ve yasal zorlukları olabilmektedir. Çocukların medyada yer alması, özellikle istismar ve ihmal vakalarında, çocukları yeniden travmatize etme ve damgalanma riski taşıyabilir. Bu nedenle, basının çocuk hakları ihlallerini bildirirken, çocukların korunması ve çocukların yüksek yararı ön planda tutulmalıdır (Lundy ve McEvoy, 2012). Bu nedenle, iletişim üzerinde çalışan tüm kuruluşlar, çocuklar hakkında raporlama yapmadan önce bir çocuğun refahını, korunmasını ve en iyi çıkarını yüksek düzeyde dikkate almalı ve öncelik vermelidir. Çocuk hakları ihlalleri, istismarı, sömürsü veya ihmal hakkında haberler, zarar vermeme ilkesi dikkate alınarak yapılmalıdır (Jones 2003, Oates 2014).

Medya, genel kamuoyunu çocuk istismarı konusunda ve dolayısıyla çocuk istismarı ve ihmal vakalarının ne sıklıkla bildirildiği konusunda bilinçlendirmede hayati bir rol oynar, ayrıca çocuk koruma sisteminin genel işleyişi ve çocuğun hak sahibi bir özne olarak genel algısı ve potansiyel ihlalleri konusunda da önemlidir (Franklin ve Horwath 1996, Kitzinger 2004)

Medya, çocuk istismarları da dâhil olmak üzere çeşitli sosyal sorunlar hakkında farkındalık oluşturma ve kamuoyunu bilgilendirmede önemli bir rol oynamaktadır (Babatsikos 2010, Golfman ve Grimbeek

2015). Çocuk cinsel istismarına yönelik kamuoyunun bilgisi ve tutumları medya tasvirleri ve kapsamı aracılığıyla şekillenmektedir (Popovic 2018).

Medyanın çocuk istismarı vakalarını kamuoyuna duyurma şekli, toplumun bu konuya olan farkındalığını artırmada ve çocuk koruma sistemlerine olan güveni sağlamada önemli bir rol oynamaktadır (Goddard ve Saunders, 2001, Doğrucan ve Yıldırım, 2011). Basında yer alan çocuk istismarı haberlerinin analiz edilmesi, bu haberlerin hangi açılardan ele alındığını (Goddard ve Saunders 2011), hangi illerde yoğunlaştığını (Franklin ve Parton 1991), şehir merkezi ve kırsal alanlar arasındaki farkları (BMC Public Health 2016), cinsiyete göre dağılımı (Finkelhor 1984) ve adli sürecin nasıl işlediğini (Donnelly ve Inglis 2010) anlamak için önemli bir zemin sunmaktadır. Haber kaynaklarının çocuk istismarı vakalarını nasıl sunduğu, bu vakaların toplum üzerindeki algısını doğrudan etkileyebilir (Kitzinger, 2004). İllere göre istismar vakalarının analizi, çocuk koruma politikalarının bölgesel farklılıklarını ve uygulamadaki eksiklikleri ortaya koyabilir. Şehir merkezi ile kırsal alanlar arasındaki farklar, ekonomik ve kültürel değişkenler ışığında çocukların korunma düzeylerini incelemeye olanak sağlar (Franklin & Horwath, 1996). Ayrıca, cinsiyet temelli analiz, özellikle cinsel istismar vakalarının hangi cinsiyetlere yönelik daha fazla raporlandığını ve bu vakaların basına nasıl yansıdığını anlamaya yardımcı olabilir (Finkelhor, 1984).

1. YÖNTEM

Bu araştırma, Türkiye sınırları içinde 01.01.2023–31.12.2023 tarihleri arasında internet gazetelerinde yayınlanan çocuğa yönelik cinsel istismar ile fiziksel istismar/taciz vakalarını incelemektedir. Çalışmanın örneklem büyüklüğünün artırılabilmesi amacıyla, “çocuk istismarı”, “çocuğa taciz”, “cinsel istismar” ve “fiziksel istismar” gibi anahtar kelimeler; il isimleri ve yıl bilgisi kullanılarak internet arama motorları üzerinden gerçekleştirilen filtreleme yöntemiyle konuya ilişkin haber verileri elde edilmiştir.

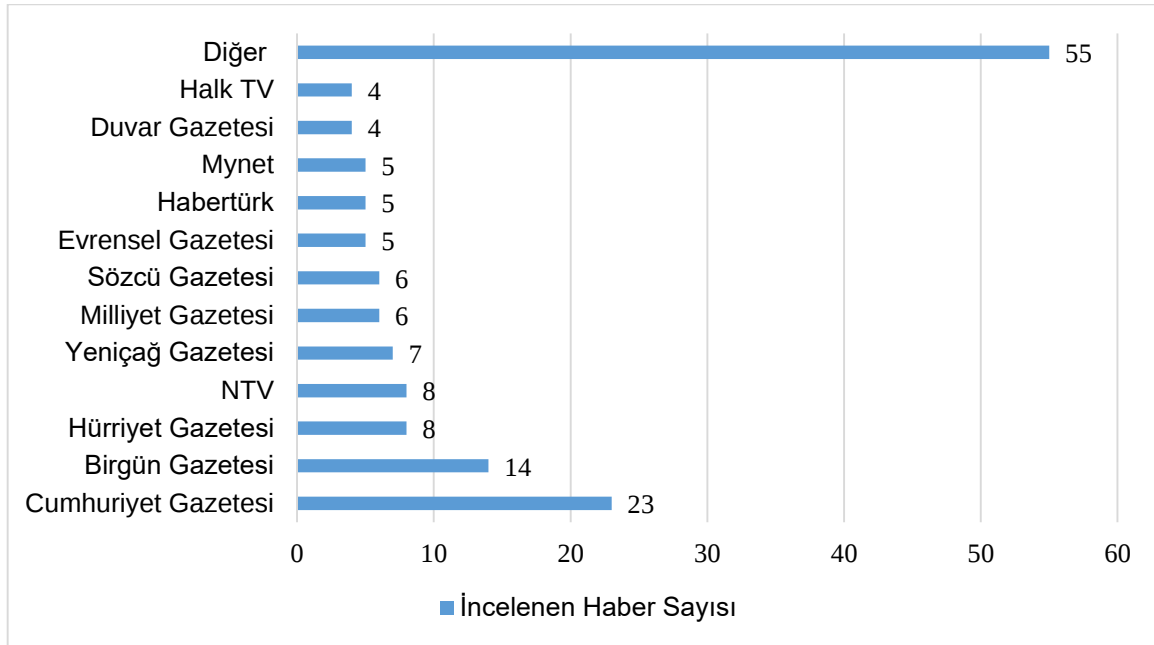
2023 yılı boyunca internet basınına yansıyan çocuğa yönelik fiziksel istismar ve taciz vakalarına ilişkin basın haberleri, 2024 yılı içerisinde olasılıklı örneklem yöntemiyle listelenerek çalışma evreni oluşturulmuştur. Bu bağlamda yerel, ulusal ve uluslararası olmak üzere 55 farklı internet basın kaynağından Türkiye’de meydana gelen ve basında yer almış 150 çocuk istismarı vakası rastlantısal örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Basın haberlerinin içeriği, Microsoft Excel dosyası şeklinde hazırlanan inceleme formuna kodlanmıştır. Kodlanan verilerden elde edilen istatistikler oluşturulan grafikler üzerinden görselleştirilmiştir.

Tarama modeli kullanılarak elde edilen verilerin analizinde sayı-frekans ve yüzdelik-oranlar değerleri kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, tanımlayıcı istatistiksel analiz yöntemi ile değerlendirilmiştir. Araştırmanın konusunu oluşturan 150 çocuk istismarı haber içeriğinin tanımlayıcı istatistiksel analiz yöntemi ile yığıldıkları değerleri gösteren grafikler üzerinden değerlendirmeler ve analizler yapılmıştır.

Çocuklara yönelik şiddet, suça sürüklenme, ihmal ve fiziksel istismarın dışındaki diğer istismar türleri gibi diğer suç davranışlarını konu alan haberler araştırma kapsamına alınmamıştır. Ancak çocuğa yönelik fiziksel istismar ve taciz vakasıyla beraber diğer suç türlerini de içeriğine konu olan haberler araştırma kapsamına dâhil edilmiştir. Ayrıca araştırma kapsamında internet haber sitelerinde herhangi bir sınırlamaya gidilmemiş olup, çocuğa yönelik fiziksel istismar ve taciz vakalarını konu aldığı tespit edilen tüm internet haber kaynakları araştırmaya dâhil edilmiştir.

2. BULGULAR

Araştırma çalışması kapsamında incelenen çocuk istismarı haberlerinin yer aldığı internet basını kaynaklarının dağılımını gösteren bulgular Grafik 1 de yer almaktadır.

Grafik 1. İncelenen Çocuk İstismarı Vakalarının Haber Kaynağına Göre Dağılımı

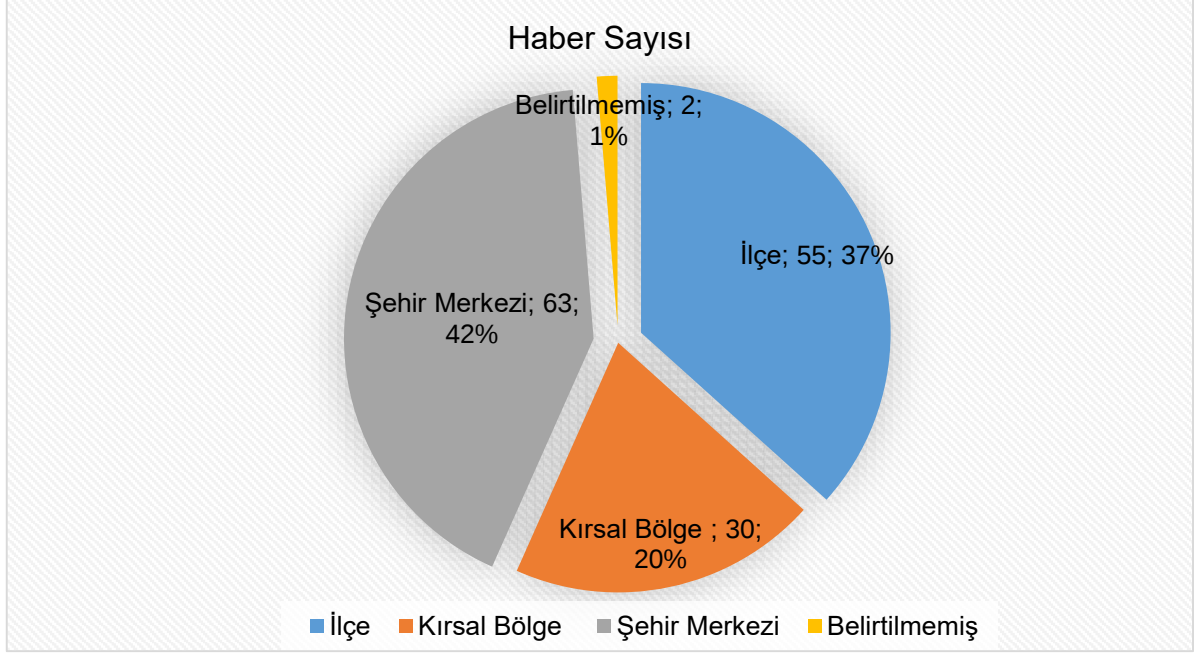
Çocuk istismarı ve çocuk tacizinin konu olduğu 150 haberden elde edilen veriler değerlendirildiğinde tirajı yüksek internet gazeteleri arasından Cumhuriyet Gazetesinin çocuğun cinsel istismarı/tacizi haberlerine en yüksek olmak üzere %16 oranında yer veren gazete olduğu, İkinci sırada ise Birgün Gazetesi'nin %9 oranında yoğun olarak çocuk istismarı/tacizi haberlerine yer verdiği görülmektedir. Üçüncü sırada ise %5 oranında Hürriyet Gazetesi ve NTV'nin çocuk istismarı haberlerine yer verdiği görülmüştür. Diğer başlığı altında değerlendirilen haber kaynaklarının ise büyük bir kısmı illere ait yerel gazeteler ve/veya bir yıl içinde en az 1 en fazla 3 olmak üzere bu tür haberlere yer veren dijital gazetelerdir.

Tablo 1. İncelenen Çocuk İstismarı Vakalarının illere Göre Dağılımı

İl	Haber Sayısı	İl	Haber Sayısı	İl	Haber Sayısı
İstanbul	26	Samsun	3	Kars	1
Zonguldak	13	Tunceli	3	Kilis	1
İzmir	11	Balıkesir	2	Malatya	1
Ankara	6	Bolu	2	Manisa	1
Konya	6	Denizli	2	Mersin	1
Antalya	5	Eskişehir	2	Niğde	1
Kocaeli	5	Gaziantep	2	Sakarya	1
Mardin	4	Kayseri	2	Sivas	1
Muğla	4	Kırşehir	2	Tekirdağ	1
Şanlıurfa	4	Şırnak	2	Trabzon	1
Adana	3	Tokat	2	Uşak	1
Bartın	3	Ağrı	1	Yalova	1
Bursa	3	Amasya	1	Hakkari	1

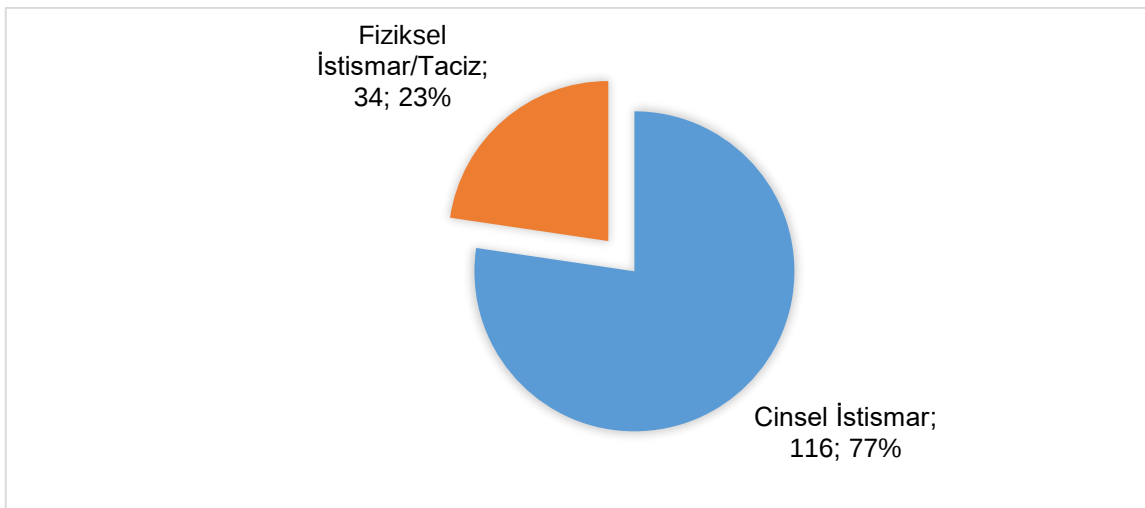
Çorum	3	Aydın	1	Iğdır	1
Hatay	3	Burdur	1	Kahramanmaraş	1
Kütahya	3	Edirne	1		
Ordu	3	Erzurum	1		

Taranan gazete haberlerinde çocuk istismarı vakalarının en fazla İstanbul ilinden, ikinci sırada Zonguldak ilinden üçüncü sırada ise İzmir ilinden basına yansıdığı görülmüştür.

Grafik 2. İncelenen Çocuk İstismarı Vakalarının Yerleşim Yerine Göre Dağılımı

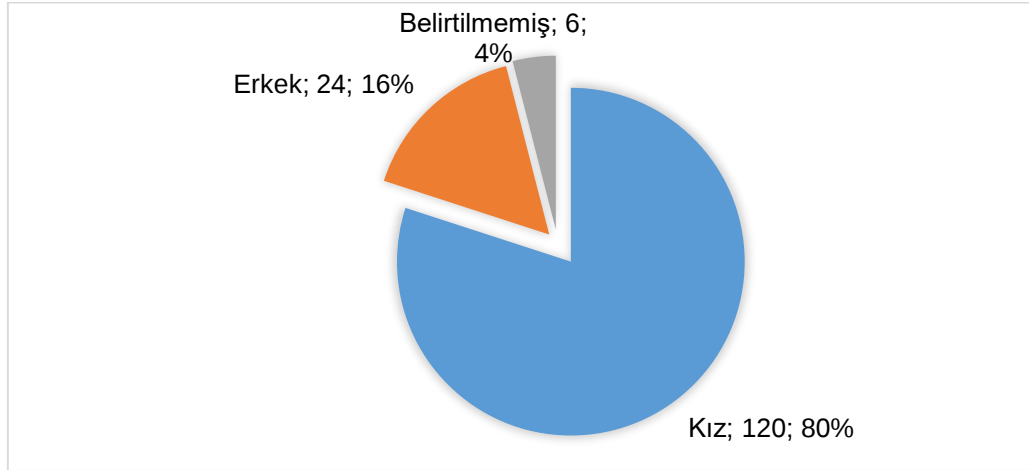
Grafik 2 de görüldüğü gibi internet basın haberlerine yansıyan çocuk istismarı/tacizi vakalarının %42'sinin (63 vaka) şehir merkezlerinde, %37'sinin (55 vaka) ilçelerde, %20'sinin (30 vaka) kırsal bölgelerde yaşandığı basın haberlerinden elde edilen veriler arasındadır. Vakanın yaşandığı yerleşim yeri ile ilgili bilgi verilmeyen haber sayısı ise 2'dir.

Grafik 3. İncelenen Çocuk İstismarı Vakalarının İstismar Türlerine Göre Dağılımı

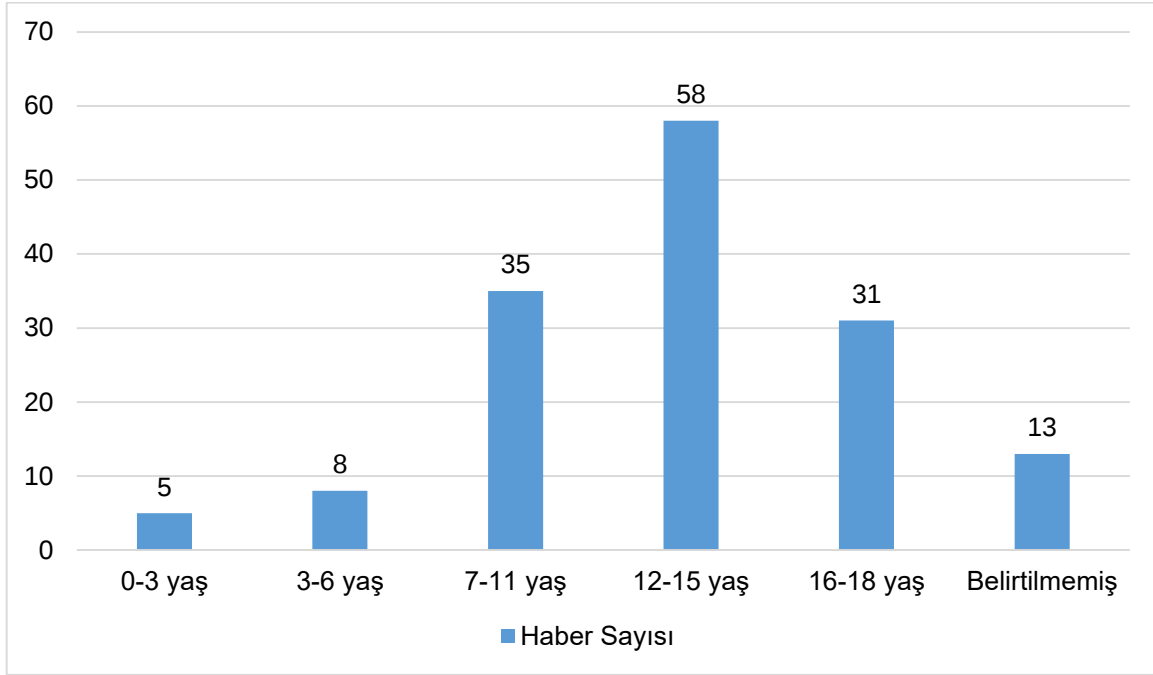
Grafik 3'te ise incelenen çocuk istismarı vakalarının istismar türlerine göre dağılımına yer verilmiştir. Çocuğa yönelik istismarı konu alan haberlere ilişkin yapılan taramada 150 haber içeriğinin %77'sinin

(116 vaka) çocuklara yönelik cinsel istismarı (nitelikli) konu aldığı, %23'ünün (34 vaka) ise çocuklara yönelik fiziksel istismarı/tacizi konu edildiği tespit edilmiştir.

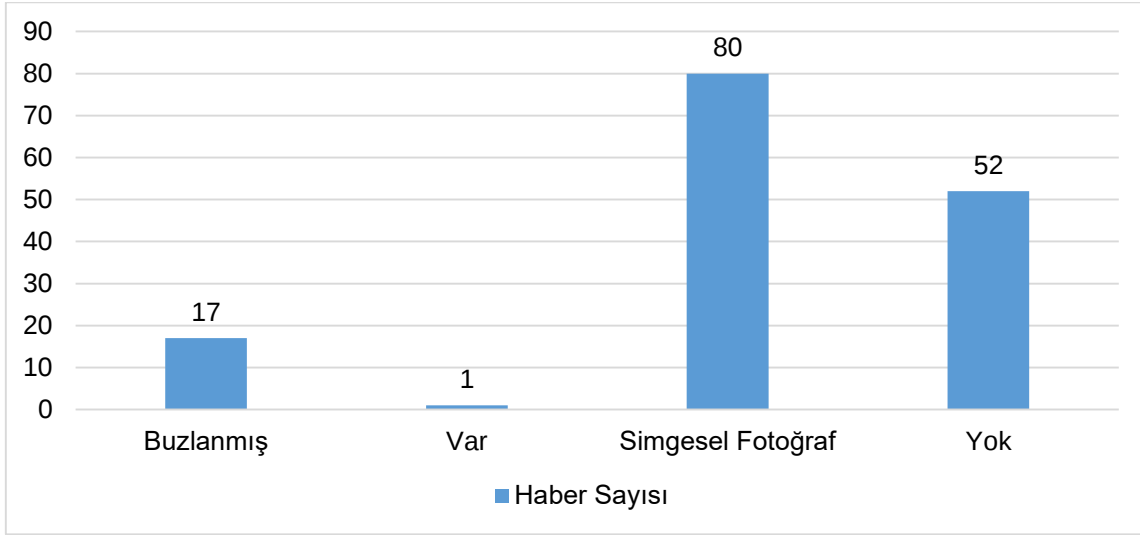
Grafik 4. İncelenen Çocuk İstismarı Vakalarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Grafik 4'te gösterildiği gibi incelenen haberlerde istismara maruz kalan çocukların cinsiyet dağılımlarına bakıldığında %80 oranında (120 çocuk) kız çocuğunun, %16 oranında (24 çocuk), erkek çocuğunun istismara maruz kaldığı haberlere yansımıştır. Cinsiyet belirtilmeyen haber sayısı ise (6 çocuk) %4'tür.

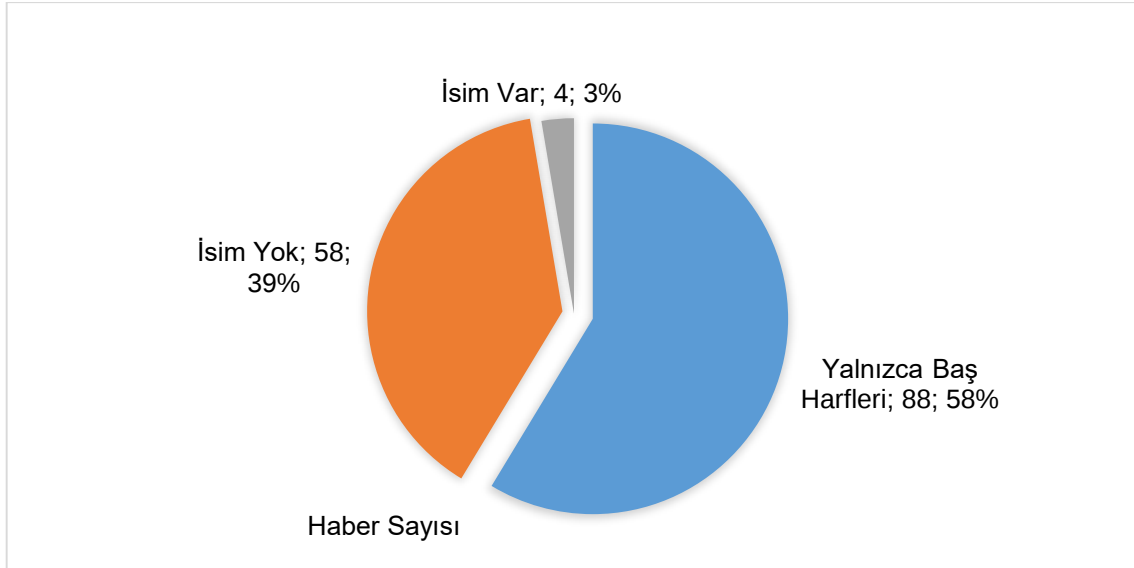
Grafik 5. İncelenen Çocuk İstismarı Vakalarının Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

İncelen 150 basın haberinde istismara maruz kalan çocukların yaşlarını gösteren Grafik 5'te yer alan veriler değerlendirildiğinde; 12-15 yaş arasındaki çocukların daha yüksek oranda risk altında oldukları bu yaş grubundaki çocukların %39 (58 çocuk) oranında istismara maruz kaldıkları tespit edilmiştir. İkinci yüksek risk sırasında ise %23 (35 çocuk) oranında 7-11 yaş grubu çocukların yer aldığı, üçüncü sırada ise %21 (31 çocuk) oranında 16-18 yaş grubundaki çocukların istismar riski ile karşı karşıya oldukları tespit edilmiştir. 0-6 yaş grubunda istismar haberlerine konu olan çocuk oranı ise (13 çocuk) %8'dir. Haberlerde yaş oranı belirtilmeyen çocuk oranı ise (13 çocuk) %9'dur.

Grafik 6. Haberlere konu olan çocukların haberde fotoğrafının olup olmaması durumuna göre dağılımları

İncelenen 150 basın haberinde istismara maruz kalan çocukların fiziksel görünümünün haberde açıkça kullanılıp kullanılmadığı Grafik 6'da değerlendirilmiş olup genel çerçevede çocukların fiziksel görünümünün ifşa edici bir biçimde haberde kullanılmadığı tespit edilmiştir. Kullanılan görsellere ilişkin tespitler ise şu şekildedir. Çocuk istismarı haberlerinde %53 (80 vaka) oranında istismar olayını tarif eden simgesel fotoğraf kullanıldığı, %35 (52 vaka) oranında herhangi bir görsel kullanılmadığı, %11 (17 vaka) oranında buzlanmış görsel kullanıldığı, taranan 150 basın haberinin yalnızca 1 tanesinde (%1 oranında) çocuğun fiziksel görünümünün ifşa edildiği tespit edilmiştir.

Grafik 7. Haberlere konu olan vakalarda çocukların isminin açıkça kullanılıp kullanılmaması durumuna göre dağılımları

Araştırma kapsamında incelenen 150 basın haberine konu olan istismar vakalarına ilişkin çocukların isimlerinin haberde yer alıp almadığını gösteren Grafik 7 değerlendirildiğinde ise %58 (88 vaka) oranında çocukların isimlerinin yalnızca baş harflerinin kısaltılarak kullanıldığı, %39 (58 vaka) oranında hiç çocuk ismi kullanılmadığı, yalnızca 4 basın haberinde yani %3 oranında ise çocukların açık bir şekilde isimlerine yer verildiği görülmüştür.

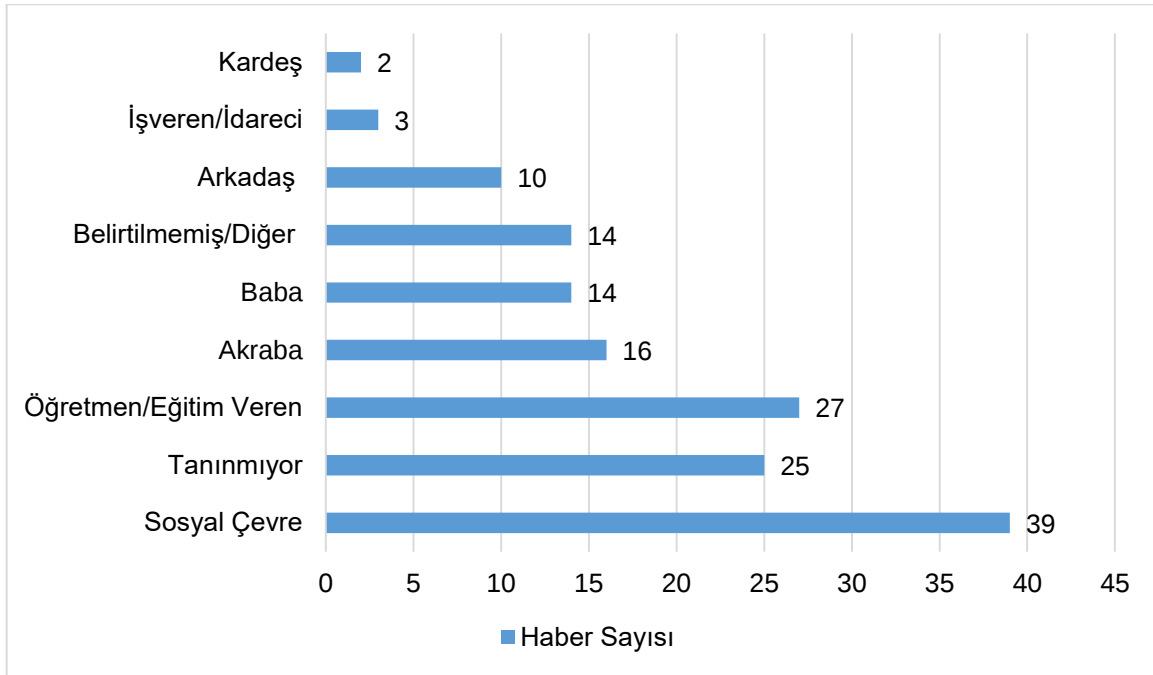
2.1 İstismarcı/ Şüpheliye İlişkin Tespitler

Grafik 8'de yer alan basına yansıyan 150 çocuk istismarı haberinde istismarcının kimliğine diğer bir deyişle çocuğa olan yakınlığına ilişkin yapılan değerlendirmede; istismarcının/şüphelinin yüksek oranda çocuğun çevresinde bulunan kimseler olduğu tespit edilmiştir. En yüksek olmak üzere birinci sırada %26 (39 vaka) oranında çocuğun sosyal çevresinde bulunan ancak akrabalık bağı ile bağlı

olmayan kimseler olduğu, ikinci sırada %18 (27 vaka) oranında çocuğa eğitim kurumlarının herhangi bir biriminde eğitim vermekle sorumlu kimseler (okul öğretmeni, spor kulübü hocası, dini eğitim birimi eğitmeni, müzik kursu öğretmeni vb.) olduğu, üçüncü sırada ise %17 (25 vaka) oranında çocuğun sosyal çevresinden olmayan tanımadığı kimseler tarafından istismar edildiği tespit edilmiştir. İşvereni/İdareci tarafından istismara maruz kalan çocuk oranının ise %2 (3 vaka) olduğu görülmüştür.

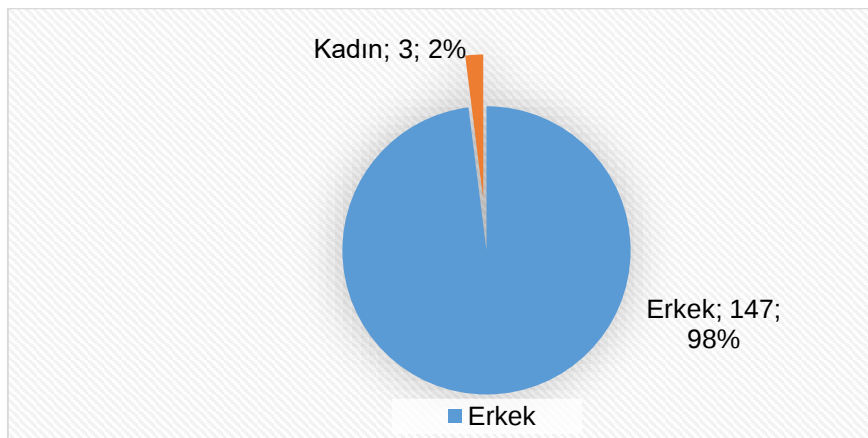
Çocuğa yönelik aile içi istismarın (ensest) kimler tarafından uygulandığı değerlendirildiğinde ise %11 (16 vaka) oranında çocuğa kan bağıyla veya akrabalık bağı ile bağlı olan bir yakını tarafından, %9 (14 vaka) oranında baba tarafından, %1 (2 vaka) oranında ise kardeşi tarafından istismara maruz kaldığı basın haberlerinden yapılan tespitler arasındadır.

İstismarcının/şüphelinin çocuğa olan yakınlığı belirtilmeyen vaka oranı %9 (14 vaka) iken, akranı veya arkadaşının istismarına maruz kalan çocuk oranı ise %7 (10 vaka) olarak tespit edilmiştir.

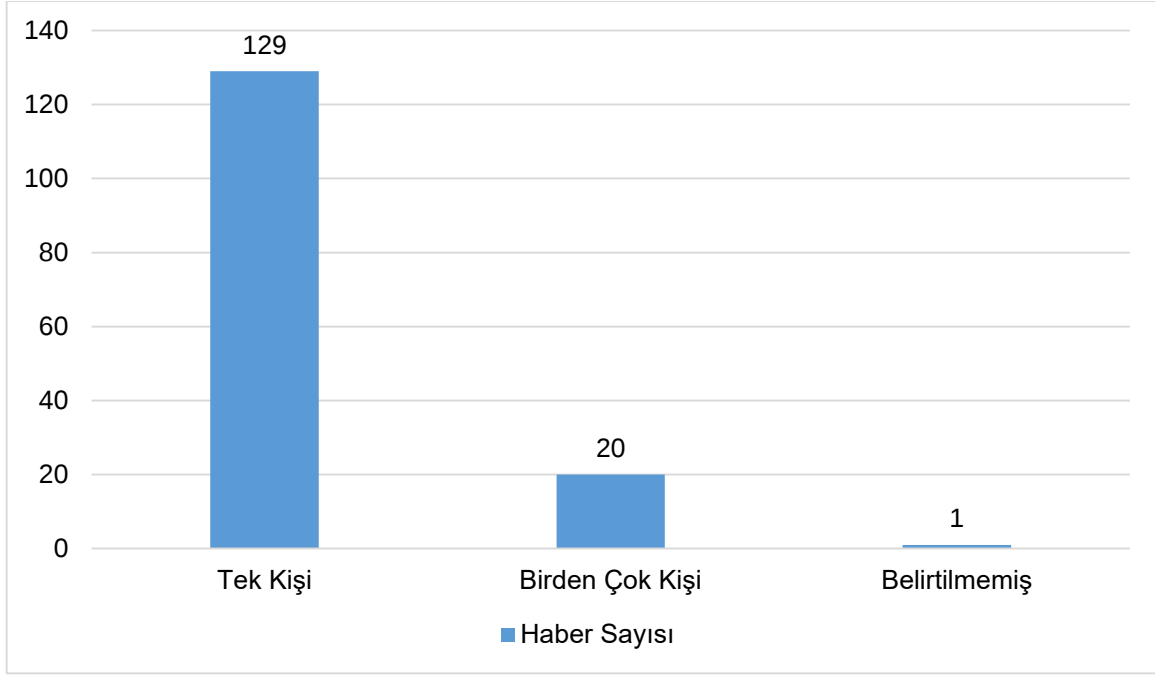
Grafik 8. İstismarcının/Şüphelinin Çocuğa Olan Yakınlığı

Grafik 9'da gösterildiği üzere incelenen basın haberlerinde istismarcının/şüphelininin cinsiyetine ilişkin yer alan bilgiler değerlendirildiğinde %98 (147 vaka) oranında erkek, %2 (3 vaka) oranında kadın olduğu tespit edilmiştir.

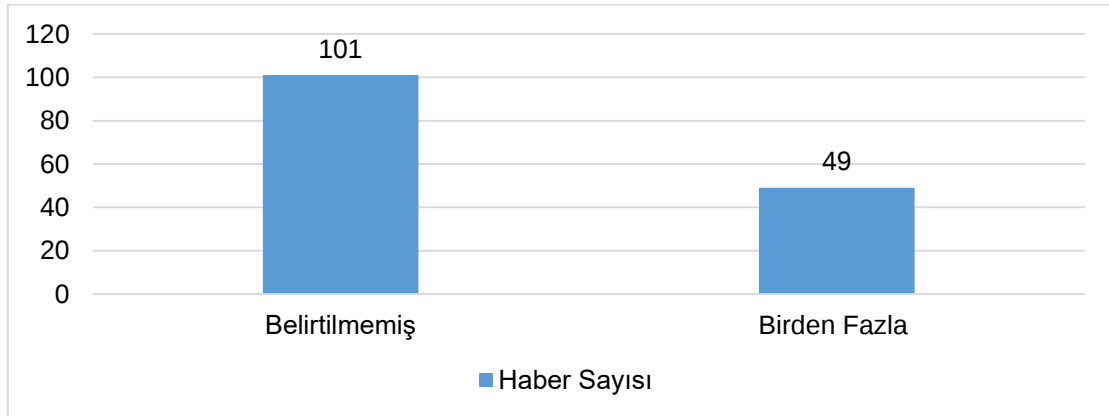
Grafik 9. İstismarcının/Şüphelinin Cinsiyeti

Basın haberlerine konu olan çocuğa yönelik istismar suçunu işleyen istismarcı sayısının yer aldığı Grafik 10 incelendiğinde; %86 (129 vaka) oranında istismarcının istismar suçunu tek başına işlediği, %13 (20 vaka) oranında birden çok kişiyle teşebbüs edildiği tespit edilmiştir. Haberlere konu olan 1 vakada (%1) ise istismarcı sayısına yer verilmediği görülmüştür.

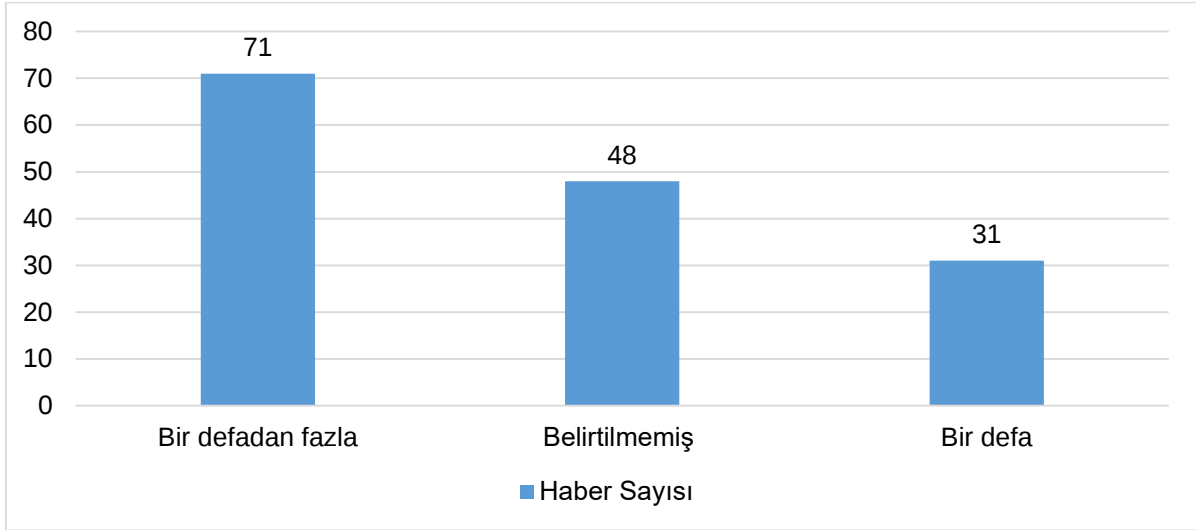
Grafik 10. İstismar Suçunu İşleyen İstismarcı/Şüpheli Sayısı

Grafik 11’de ise incelenen haberlerde istismarcının daha önce de aynı suçu işleme durumuna yer verilip verilmediğine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Elde edilen bulgular çerçevesinde yapılan değerlendirmede %33 (49 vaka) oranında istismarcının/şüphelinin istismar suçunu aynı çocuğa veya farklı bir çocuğa birden fazla kez işlediği tespit edilmiştir. İncelenen 101 haberde ise %67 oranında aynı suçun daha önce istismarcı/şüpheli tarafından işlenip işlenmediği hakkında bilgiye yer verilmediği görülmüştür.

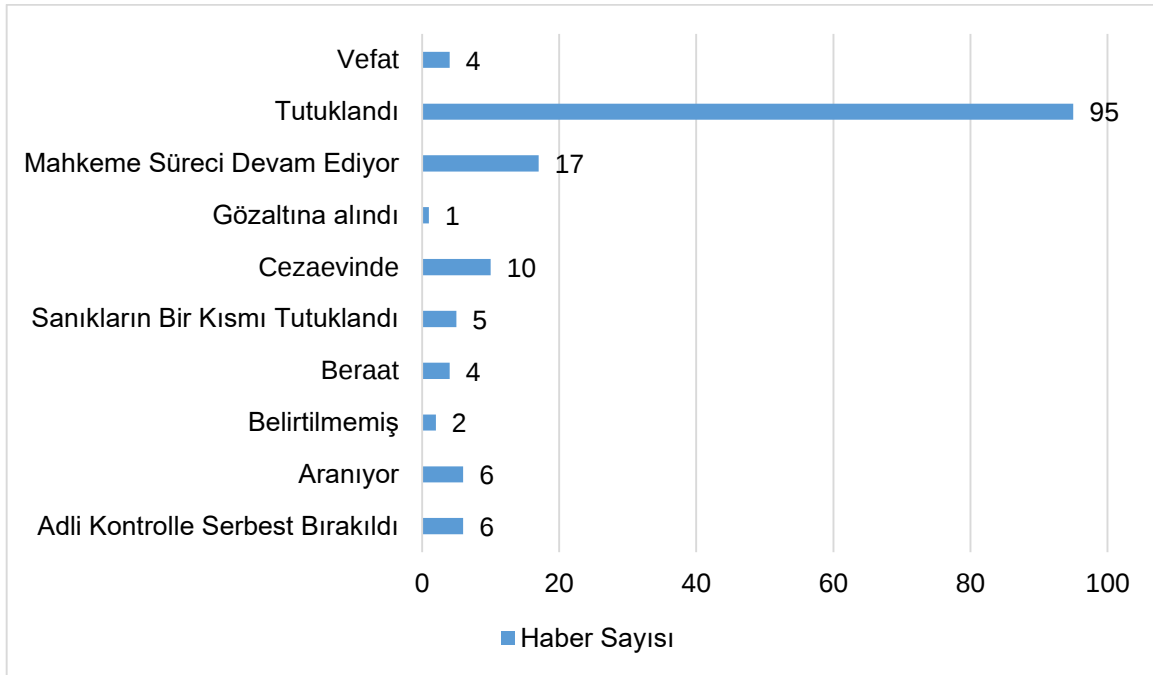
Grafik 11. Haberde İstismarcının/Şüphelinin İstismar Suçunu Kaç Kez İşlediği

Grafik 12’de elde edilen bulgular üzerinde yapılan değerlendirmede, 71 haberde (%47) istismar mağduru çocuk/çocukların aynı istismarcı/istismarcılar tarafından birden çok kez istismara maruz kaldığı bilgisine yer verilmiştir. 31 haberde ise (%21) istismar suçunun aynı istismarcı/istismarcılar tarafından bir defa işlendiği bilgisi yer almıştır. İstismar suçunun kaç kez işlendiğine yönelik bilgiye yer verilmeyen haber sayısı ise 48 (%32) oranındadır. İstismarın tespit edilemediğinde veya ortaya çıkarılmadığında sürekli hale gelmeye başladığı değerlendirilmiştir.

Grafik 12. Mağdurun İstismarcı/Şüpheli Tarafından Kaç Kez İstismara Uğradığı

Grafik 13'te gösterildiği üzere yapılan çocuk istismarı konulu 150 haber incelemesinde, 148 (%99) haber içeriğinde istismarcı/şüphelinin işledikleri suça ilişkin hukuki süreç ile ilgili bilgiye yer verilirken yalnızca 2 (%1) haberde istismarcı/şüphelinin hukuki sürecinin başlayıp başlamadığına ilişkin bilgiye yer verilmediği görülmüştür. İstismarcıların/şüphelilerin önemli bir bölümünün işlenen suçun tespitinin hemen ardından adli işlemlerinin yürütülmesi amacıyla adli birimlere yönlendirildiği haberlerde yer alan bir diğer önemli tespittir.

Grafik 13. İstismarcı/Şüpheli Hakkında Yürütülen Adli Süreç

SONUÇ VE TARTIŞMA

Çocuğa yönelik cinsel istismar ve taciz vakalarının internet haberlerine yansımaları, toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artmasına katkı sağlarken, aynı zamanda sosyal hizmet disiplininin bu vakalara yönelik sorumluluklarını da gözler önüne sermektedir. Medyada yer alan haberler, istismarın bireysel ve toplumsal etkilerine dikkat çekmekle birlikte, mağduriyet yaşayan çocukların korunması, desteklenmesi ve yeniden topluma kazandırılmasında meslek elemanlarının kritik rol oynaması oldukça önemlidir. Bu bağlamda araştırma kapsamında yerel, ulusal ve uluslararası olmak üzere 55 farklı internet basın kaynağından Türkiye’de 2023 yılında gerçekleşen 150 çocuk istismarı ve tacizi haberlerine ilişkin içerik analizi yapılmıştır. Yapılan içerik analizi çalışmasında; çocuk istismarı haberlerinin en yüksek oranda (%16) Cumhuriyet Gazetesinde yer aldığı; ikinci sırada (%9)

Birgün Gazetesinde çocuk istismarı haberlerine yer verildiği; üçüncü yüksek oranda ise (%5) Hürriyet Gazetesi ve NTV basın kaynaklarında çocuğa yönelik istismar haberlerinin konu edinildiği görülmüştür. En az istismar haberlerine yer veren gazetelerin ise illere ait yerel gazeteler olduğu tespit edilmiştir.

2023 yılında çocuk istismarı haberlerinin sıkça yer aldığı şehirlere bakıldığında en yüksek illerin sırasıyla İstanbul, Zonguldak, İzmir, Ankara ve Konya olduğu görülmüştür. İstanbul, İzmir, Ankara ve Konya gibi illerde çocuk istismarı suçunun yoğun olarak görülme sebebinin yüksek nüfusa sahip olmaları olduğu değerlendirilirken Zonguldak ilinin haber ve vaka sıralamasına ikinci sırada yer almasının sebebinin derinlemesine bir araştırmayla tespit edilmesi gerektiği değerlendirilmiştir. Diğer yandan 9'u büyükşehir olmak üzere 21 şehirde yalnızca 1 çocuk istismarı veya taciz vakasının internet basın haberlerine yansıdığı görülmüştür. Çocuklara yönelik cinsel istismar ve taciz haberlerinin toplumun dikkatini daha çok çekmesi ve haber değerinin yüksek olmasından dolayı illerde çalışan yerel gazetecilerin bu haberleri daha fazla görünür hale getirme çabaları çocuk istismarı haberlerinin basında daha fazla yer almasında önemli bir etkidir (Hove vd., 2013).

İnternet basın haberlerine yansıyan çocuk istismarı/tacizi vakalarının %42'sinin (63 vaka) şehir merkezlerinde, %37'sinin (55 vaka) ilçelerde, %20'sinin (30 vaka) kırsal bölgelerde yaşandığı tespit edilmiştir. Şehir merkezlerinde nüfusun daha fazla olması, sosyal bağların ve ilişkilerin daha zayıf olması, nüfus dinamiklerinin oldukça farklılaşması, çocukların sosyal hayatlarının ve yaşam şekillerinin kırsala göre oldukça çeşitli olması ve gazetelerin şehir merkezlerinde istismar haberlerine daha kolay erişim sağlayabiliyor olmaları şehir merkezlerinde çocuk istismar vakalarının daha fazla yaşanmasına ve basına yansımada önemli rol oynayabilmektedir (Freisthler, 2004). Diğer yandan çocuk istismarı ve taciz vakalarının haberlerde nerede gerçekleştiğinin detaylı bir şekilde belirtilmesi (okul, mahalle, belde, küçük ilçe vb.) küçük ilçe ve kırsal alanlarda çocukların sosyal çevrelerinde daha kolay ifşa olma ve damgalanma riskini ortaya çıkarmaktadır. Bu nedenle basın haberlerinde yalnızca il bilgisine yer verilmesinin çocuğun yüksek yararı ilkesine uygun olacağı değerlendirilmiştir.

İçerik analizi yapılan 150 haber içeriğinin %77'sinin (116 vaka) çocuklara yönelik cinsel istismarı (nitelikli) konu aldığı, %23'ünün (34 vaka) ise çocuklara yönelik fiziksel istismar/tacizi konu edildiği tespit edilmiştir. Bu araştırma çalışmasında yalnızca çocuklara yönelik cinsel istismar ve fiziksel istismar/taciz vakaları arasında bir değerlendirme yapılmıştır. Bu bağlamda dijital ortamda yayınlanan çocuk istismarı haberlerinin büyük oranının çocuğa yönelik nitelikli istismar haberleri olduğu görülmüştür. Taciz/ fiziksel istismar haberlerinin azlığının en önemli sebebi ise taciz vakalarının çocuk tarafından anlamlandırılmasından ve fiziksel istismarın/tacizin tespitinin daha güç olmasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir (Adams vd., 2017, Tiyyagura vd., 2015).

Cinsel ve fiziksel istismar çocukların karşılaştığı en travmatik tehlikelerden biridir. Her cinsel ve fiziksel istismar şekli aynı zamanda duygusal istismarı da bünyesinde barındırmaktadır. Cinsel istismar son derece hassas bir konu olduğundan, tespiti çocuk dostu ortamlarda, uzman kişilerce ve özel planlanmış araştırma teknikleriyle yapılması gerekmektedir. Bu süreçte çocuğun yaşadığı travmaya yönelik tanık olabileceği herhangi olumsuz bir durum çocuğu iyileştirilmesi zor süreçlere itebilmektedir. Bu nedenle çocuğun kendisi hakkında yazılan basın haberlerinden bilgi sahibi olması veya medya araçlarının zorlamalarına tanık olması ilerleyen yaşlarda çocuk üzerinde yeni travmaların kaynağını oluşturma riskine kapı aralamaktadır (Kaya ve Türk, 2023; Akçe ve Doğan, 2020; Vilenica ve Shakespeare-Finch, 2012; Lubit vd., 2003).

İncelenen çocuk istismarına yönelik 150 internet haberinde %80 oranında (120 çocuk) kız çocuğunun, %16 oranında (24 çocuk), erkek çocuğunun istismara maruz kaldığı tespit edilmiştir. İstismar olgusunun yüksek hedef kitlesinin kız çocuklarına yönelik olmaktadır (Kloppen vd., 2016; Stoltenborgh vd., 2011, Soylu vd., 2016,). Yapılan bu araştırma çalışmasında da kız çocuklarının erkek çocuklara nazaran daha yüksek oranda istismara maruz kaldığı görülmüştür.

Diğer taraftan yapılan analiz çalışmasında 12-15 yaş arasındaki çocukların daha yüksek oranda (%39) istismara maruz kaldıkları, 7-11 yaş grubu (%23) çocukların ise ikinci sırada, 16-18 yaş grubundaki (%21) çocukların ise üçüncü sırada istismar riskiyle karşı karşıya kaldıkları tespit edilmiştir. Bu yaş grubu çocukların genel özelliklerine bakıldığında çocukların ergenlik çağına adım atması ile birlikte fiziksel özelliklerinin değişmeye başlaması çocukların daha fazla istismar riskiyle karşılaşmalarına neden olabileceklerini göstermektedir.

Habere konu olan çocukların isimlerinin ve fiziksel özelliklerinin basın haberinde açıkça yer alıp almadığına ilişkin yapılan analizde çocukların açıkça fiziksel özelliklerini gösteren bir görsel kullanılmadığı, buzlanmış resim veya simgesel görsel kullanılarak haberin sunumunun yapıldığı görülmüştür. Yine çocuklarının isimlerinin açıkça kullanılıp kullanılmadığına ilişkin yapılan taramada çocukların isimlerinin yalnızca baş harflerinin kısaltmaya gidilerek haberde kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda çocukların basın haberlerinin neredeyse tamamında topluma açıkça ifşa edilmediği görülmüştür. Bu anlamda çocuğun yüksek yararı ilkesi odağında hareket edildiği değerlendirilmektedir (Čuković-Bagić vd., 2013; Larcher, 2007).

Yapılan değerlendirmeye göre, istismar vakalarında failin/şüphelinin büyük oranda (%26) çocuğun sosyal çevresinde bulunan ancak akrabalık bağı olmayan kişilerden oluştuğu görülmektedir. Akrabalık veya kan bağı ile çocuğa bağlı olan kişiler tarafından gerçekleştirilen ve enstest olarak sınıflandırılan istismar türünün oranı ise %21 olarak tespit edilmiştir. Üçüncü sırada, istismarın çocuğun akademik, sosyal, dini veya kültürel eğitiminden sorumlu eğitimciler tarafından gerçekleştirildiği ve bu oranının %18 olduğu belirlenmiştir. Çocuğun sosyal çevresinde yer almayan, yani çocuk tarafından tanınmayan kişiler tarafından gerçekleştirilen istismar oranı ise %17 olarak saptanmıştır. Yapılan bu analiz, failin/şüphelinin çoğunlukla çocuğun yakın sosyal çevresinde bulunan kişilerden oluştuğunu göstermektedir. Öte yandan, failerin/şüphelilerin %98'inin erkek olması önemli bir bulgu olarak öne çıkmaktadır.

İstismarcının/şüphelinin istismar suçunu %86 oranında tek başına işlediği, %13 oranında ise birden fazla kişiyle istismar suçunun işlendiği internet basın haberlerine yansımıştır. Diğer taraftan istismarcının/şüphelinin aynı suçu %33 oranında aynı çocuğa veya farklı bir çocuğa birden fazla kez işlediği, diğer taraftan istismar mağduru çocuk/çocukların aynı şüpheli/şüpheliler tarafından %47 oranında birden çok kez istismara maruz kaldığı tespit edilmiştir. İşlenen istismar ve taciz suçu sonrasında %99 oranında istismarcının/şüphelinin adli sürecinin derhal başlatıldığı ortaya çıkan diğer sonuçlar arasındadır.

Bu araştırmanın sonuçlarına göre, istismarın hedefinde çoğunlukla ergenlik çağındaki kız çocuklarının bulunduğu ve bu grubun daha yüksek bir risk taşıdığı belirlenmiştir. Bulgular, çocukların yabancılardan ziyade yakın sosyal çevresinde yer alan ve çocuğu tanıyan erkeklerden korunmasının önemini vurgulamaktadır. İstismarın fark edilmediği durumlarda, olayın süreklilik kazandığı ve failin/şüphelinin aynı ya da farklı bir çocuğa yönelik olarak istismarı tekrarlama eğiliminde olduğu görülmüştür. Ayrıca basın haberlerinde, çocuğun fiziksel özelliklerinin doğrudan görselleştirilmemiş olsa dahi, yaşadığı yer, mahalle, eğitim kursu veya okulun açıkça belirtilmesi yoluyla çocuğun kimliğinin ifşa edilme ve sosyal çevresi tarafından etiketlenmesine sebep olma riskine maruz kaldığı ve bu durumun toplumsal damgalama tehlikesini artırdığı tespit edilmiştir.

Bu bağlamda çocuk koruma sisteminin profesyonelleşmesinde en önemli faktör güçlü bir çocuk koruma mevzuatıdır. Çocuk istismarıyla mücadelede atılacak en önemli adım, çocuk istismarı/tacizi suçunu işleyen veya suça eğilim gösteren kişilerin ağır yaptırımlarla karşılaşmalarının sağlanması olacaktır. Çocukların küçük yaşlardan itibaren ve eğitimlerinin her kademesinde mahremiyet eğitimlerini düzenli olarak alması sağlanarak bu riske karşı sürekli olarak bilinçlendirilmelerinin sağlanması çocukların kendilerini koruyabilmelerinde oldukça önemlidir.

Çocukların istismar ve diğer risklerden korunabilmesi için, ebeveynlerin çocuk istismarı konusunda düzenli eğitimler, medya ve dijital platformlar aracılığıyla sürekli olarak bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Bu süreç, toplumsal bilinç düzeyinin artırılmasına katkı sağlamakla birlikte, koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkinliğini artıracaktır.

Sosyal hizmet disiplini çerçevesinde, çocuğa yönelik cinsel istismar vakalarına müdahalede multidisipliner bir yaklaşım benimsenmesi zorunludur. Aile, sağlık, hukuk ve eğitim sistemleriyle iş birliği içinde yürütülecek koruyucu, önleyici ve rehabilite edici hizmetler, çocukların maruz kaldığı travmanın etkilerini en aza indirmeyi hedeflemelidir. Bu bağlamda, çocuk koruma sisteminin güçlendirilmesi ve ihmal ile istismarı önlemeye yönelik politika ve mevzuatın etkin bir şekilde uygulanması büyük önem taşımaktadır.

Cinsel istismara nazaran fiziksel istismar/taciz tespit edilmesi daha güç bir suçtur. Ebeveynler çoğu zaman çocuklarının kendilerine yönelik taciz konusunda anlattıklarını önemsiz görme, anlamlandıramama veya ciddiye almama eğilimi gösterebilmektedir. Bu durum çocuğa istismar

suçunun tekrar etmesine ve ileri bir boyut kazanmasına neden olabilmektedir. Bu nedenle ebeveynler çocuklarıyla sürekli sohbet etmeli ve çocuğun anlattıklarını dikkate alarak zaman kaybetmeksizin sorumlu kurumlarla işbirliği içerisine girmelidir.

Çocuğa yönelik cinsel istismar vakalarının basın, yayın ve sosyal medya platformlarında çocuğun ve ailenin mahremiyetini ihlal edecek, rencide edici, ifşa edici ve damgalayıcı bir şekilde ele alınmasının önlenmesi amacıyla gerekli yasal düzenlemelerin hayata geçirilmesi ve bu tür haberleri denetleyecek mekanizmaların oluşturulması gerekmektedir. Medyanın, çocuğa yönelik cinsel istismar vakalarını işleyiş biçimi, toplumun konuya yönelik algısını doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle, haber dilinin etik ilkeler çerçevesinde kullanılması, mağdurların mahremiyetinin korunması ve istismarın normalleştirilmesini önleyici bir perspektifle ele alınması büyük önem taşımaktadır. Bu anlamda özel hayatın gizliliği ve kişisel verilerin korunması hakları açısından çocuğun kişisel bilgilerini görünür ve anlaşılır şekilde konu edinen haberlere yönelik mevzuatta güçlü yaptırımlara ve yeni düzenlemelere ihtiyaç olduğu görülmektedir. Ayrıca sosyal hizmet bağlamında meslek elemanları, bu tür vakalara ilişkin kamuoyunu bilinçlendirme ve toplumsal farkındalık oluşturma konusunda kritik bir rol üstlenmelidir. Bu kapsamda çocukla temas eden tüm çalışanların istismara yönelik bilgi ve beceri düzeyini artırmaya ilişkin faaliyetlerin geliştirilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak, çocuğa yönelik cinsel istismar ve taciz vakalarının sosyal hizmet perspektifinden değerlendirilmesi, hem bireysel hem de toplumsal düzeyde koruma, müdahale ve rehabilitasyon hizmetlerinin bütüncül bir anlayışla yürütülmesini zorunlu kılmaktadır. Bu anlamda istismar mağduru çocuklar, sunulan destekler ve yapılan mesleki çalışmalar sonrasında uygun sosyal hizmet modellerinden yararlandırılarak uzun vadede takipleri sağlanmalıdır. Çocukların yüksek yararının korunması ilkesine dayalı olarak, meslek elemanlarının farkındalık yaratma, müdahale süreçlerini yönetme ve paydaş kurumlarla iş birliği yapma konusundaki çabaları, çocukların sağlıklı gelişimine ve güvenli bir çevrede yaşamalarına katkı sağlayacaktır.

ARAŞTIRMAYA İLİŞKİN ETİK BİLGİLER

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu tarafından 26.12.2023 tarih ve 01-68 Karar Sayılı Onay Yazısı ile araştırmada yer alan uygulamaların ve kullanılan veri toplama araçlarının etik açıdan uygunluğuna oy birliği ile karar verilmiştir.

ARAŞTIRMACILARIN KATKI ORANI

Yazarlar çalışmaya eşit oranda katkı sağlamıştır.

ÇATIŞMA BEYANI

“İnternet Haberlerine Yansıyan Çocuğa Yönelik Cinsel İstismar ve Taciz Vakalarının Analizi” isimli makalemiz ile ilgili herhangi bir kurum, kuruluş, kişi ve yazarlar arasında çıkar çatışması bulunmamaktadır.

KAYNAKÇA

- Adams, J., Farst, K. ve Kellogg, N. (2017). Interpretation of medical findings in suspected child sexual abuse: An update for 2018. *Journal of Pediatric and Adolescent Gynecology*, 31(3), 225-231. <https://doi.org/10.1016/j.jpag.2017.12.011>.
- Aydemir, İ., Öztürk, M., Toğa, H. ve Türk, A. (2024). Sosyal hizmetin tanımlanması-amaçları-temel ilkeleri. İ Aydemir ve M. Öztürk (Ed.), *Sosyal Hizmete Giriş* (ss. 1-17). Akademisyen Yayınevi.
- Babatsikos, G. (2010). Parents' knowledge, attitudes, and practices about preventing child sexual abuse: A literature review. *Child Abuse Review*, 19(2), 107-129.
- Ben-Arieh, A., Casas, F., Frønes, I., & Korbin, J. E. (Eds.). (2014). *Handbook of child well-being: Theories, methods and policies in global perspective*. Springer.
- Birleşmiş Milletler. (1989). *Convention on the Rights of the Child*. United Nations.
- BMC Public Health. (2016). The use of mass media by mothers and its association with their children's early development: Comparison between urban and rural areas. *BMC Public Health*, 16(1), 1-9. 10 Eylül 2024 tarihinde <https://doi.org/10.1186/s12889-016-2788-3> adresinden erişildi.
- Connolly, M., & Katz, I. (2019). *Understanding child and family welfare: Statutory responses to children at risk*. Palgrave Macmillan.

- Cukovic-Bagic, I., Welbury, R. R., Flander, G. B., Hatibovic-Kofman, S., ve Nuzzolese, E. (2013). Child protection: legal and ethical obligation regarding the report of child abuse in four different countries. *The Journal of Forensic Odonto-Stomatology*, 31(1), 15–21.
- Doek, J. E. (2009). Child rights and human development: Making children's rights work in a globalized world. *Human Rights Quarterly*, 31(3), 934–964.
- Akçe, İ., & Doğan, H. (2020). İntihar ve sosyal hizmet: İnternet haberleri üzerine bir inceleme. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 31(4), 1624-1652. <https://doi.org/10.33417/tsh.747667>
- Doğrucan, A., & Yıldırım, Z. (2011). Yazılı basında çocuk istismarı haberlerinin incelenmesi: Cumhuriyet, Hürriyet, Posta, Sabah, Yeni Şafak ve Zaman gazeteleri örneğinde. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 176–194.
- Donnelly, S., & Inglis, T. (2010). The media and the Catholic Church in Ireland: Reporting clerical child sex abuse. *Journal of Contemporary Religion*, 25(1), 1–19. <https://doi.org/10.1080/13537900903416845>
- Dubowitz, H., Lane, W. G., Semiatin, J., & Magder, L. S. (2005). The Safe Environment for Every Kid (SEEK) model: Promoting children's health, development, and safety, and preventing child neglect. *Child Welfare*, 84(2), 239–258.
- Finkelhor, D. (1984). *Child sexual abuse: New theory and research*. Free Press.
- Finkelhor, D. (1994). The international epidemiology of child sexual abuse. *Child Abuse & Neglect*, 18(5), 409–417.
- Franklin, B., & Horwath, J. (1996). The media, social work and child abuse: From Marie Colwell to Victoria Climbié. *Child Abuse Review*, 5(2), 93–107.
- Franklin, B., & Parton, N. (1991). Social work, the media and child protection. *British Journal of Social Work*, 21(6), 503–521. <https://doi.org/10.1093/oxfordjournals.bjsw.a055806>
- [Freisthler, Bridget, \(2004\). A spatial analysis of social disorganization, alcohol access, and rates of child maltreatment in neighborhoods, Children and Youth Services Review, Elsevier, vol. 26\(9\), 803-819.](https://doi.org/10.1016/j.chy.2004.06.001)
- Gilbert, R., Widom, C. S., Browne, K., Fergusson, D., Webb, E., & Janson, S. (2009). Burden and consequences of child maltreatment in high-income countries. *The Lancet*, 373(9657), 68–81.
- Goddard, C., & Saunders, B. J. (2001). *Child abuse and the media*. National Child Protection Clearinghouse. <https://www.ojp.gov/ncjrs/virtual-library/abstracts/child-abuse-and-media>
- Goldman, J. D., & Grimbeek, P. (2015). Preservice teachers' sources of information on mandatory reporting of child sexual abuse. *Journal of Child Sexual Abuse*, 24(2), 238–258.
- Hodgkin, R., & Newell, P. (2007). *Implementation handbook for the Convention on the Rights of the Child*. UNICEF.
- Hove, T., Paek, H. J., Isaacson, T., ve Cole, R. T. (2013). Newspaper Portrayals of Child Abuse: Frequency of Coverage and Frames of the Issue. *Mass Communication and Society*, 16(1), 89–108. <https://doi.org/10.1080/15205436.2011.632105>
- Işık, A. ve Türk, A. (2023). Uzaktan sosyal hizmet eğitimi. N. Yelboğa ve A. Işık (Ed.), *Yeni Dünya Düzeni ve Sosyal Hizmet* (ss. 157-176) içinde. Nika Yayınevi.
- İzci, L. (2022). İsveç çocuk koruma sisteminin genel yapısı ve alan uygulamaları. In *Çocuk koruma sistemleri ulusal ve uluslararası boyutlarıyla* (ss. 117–135). Nobel Akademik.
- İzci, L. (2023). İngiltere çocuk koruma sistemi. In *Dünyadaki örnekleriyle çocuk koruma sistemleri* (ss. 117–152). Nobel Akademik.
- Jones, A. (2003). Child protection and the role of the media. *Journal of Social Work Practice*, 17(1), 57–65.
- Kaya, S. ve Türk, A. (2023). Afetlerde psikososyal destek profesyonellerinin travmaya müdahale becerilerinin incelenmesi. A. Bilgili ve B. Hanedan (Ed.), *Sağlık Bilimlerinde Güncel Tartışmalar 7* (ss. 646-655) içinde. Bilgin Kültür Sanat Yayınları.
- Kitzinger, J. (2004). *Framing abuse: Media influence and public understanding of sexual violence against children*. Pluto Press.
- Kloppen, K., Haugland, S., Svedin, C., Mæhle, M., ve Breivik, K. (2016). Prevalence of Child Sexual Abuse in the Nordic Countries: A Literature Review. *Journal of Child Sexual Abuse*, 25, 37 - 55. <https://doi.org/10.1080/10538712.2015.1108944>.

- Larcher, V. (2007). Ethical issues in child protection. *Clinical Ethics*, 2, 208 - 212. <https://doi.org/10.1258/147775007783560175>.
- Lee, Y., & Svevo-Cianci, K. (2010). Twenty years of the Convention on the Rights of the Child: Achievements in and challenges for child protection implementation, measurement and evaluation around the world. *Child Abuse & Neglect*, 34(1), 1–4.
- Lubit, R., Rovine, D., DeFrancisci, L., & Eth, S. (2003). Impact of Trauma on Children. *Journal of Psychiatric Practice*, 9, 128-138. <https://doi.org/10.1097/00131746-200303000-00004>.
- Lundy, L., & McEvoy, L. (2012). Children's rights and research processes: Assisting children to (in)formed views. *Childhood*, 19(1), 129–144.
- McCombs, M., & Shaw, D. (1972). The agenda setting function of mass media. *Public Opinion Quarterly*, 36(2), 176–187.
- Melton, G. B. (2005). Treating children like people: A framework for research and advocacy. *Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology*, 34(4), 646–657.
- Norman, R. E., vd. (2012). The long-term health consequences of child physical abuse, emotional abuse, and neglect: A systematic review and meta-analysis. *PLoS Medicine*, 9(11), e1001349.
- Oates, J. (2014). Ethics in media reporting of child abuse. *Journal of Media Ethics*, 29(2), 89–104.
- Özler-Ervüz, F. ve Öztürk, M. (2023). Norveç çocuk koruma sistemi. G. Güneş-Aslan (Ed.), *Dünyadaki Örnekleriyle Çocuk Koruma Sistemleri* (ss. 175–198) içinde. Nobel Akademik.
- Popović, S. (2018). Child sexual abuse news: A systematic review of content analysis studies. *Journal of Child Sexual Abuse*, 27(7), 752–777.
- Rogers, E., & Dearing, J. (1988). Agenda setting research: Where has it been and where is it going? In Anderson, J. A. (Ed.), *Communication Yearbook* (Vol. 11, pp. 555–594). Sage.
- Runyan, D. K., Wattam, C., Ikeda, R., Hassan, F., & Ramiro, L. S. (2002). Child abuse and neglect by parents and other caregivers. In *World report on violence and health* (pp. 57–86). World Health Organization.
- Sezer, F., & Gürsoy, F. (2022). Türkiye’de yayınlanan gazetelerde yer alan özel gereksinimli çocuklara yönelik istismar haberlerinin analizi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(81), 442–458.
- Soylu, N., Ayaz, M., Gökten, E., Alpaslan, A., Dönmez, Y., Özcan, Ö., Ayaz, A., ve Tufan, A. (2016). Gender Differences in Sexually Abused Children and Adolescents: A Multicenter Study in Turkey. *Journal of Child Sexual Abuse*, 25, 415 - 427. <https://doi.org/10.1080/10538712.2016.1143073>.
- Stoltenborgh, M., IJzendoorn, M., Euser, E., ve Bakermans-Kranenburg, M. (2011). A Global Perspective on Child Sexual Abuse: Meta-Analysis of Prevalence Around the World. *Child Maltreatment*, 16, 101 - 79. <https://doi.org/10.1177/1077559511403920>.
- Tiyyagura, G., Gawel, M., Koziel, J., Asnes, A., ve Bechtel, K. (2015). Barriers and Facilitators to Detecting Child Abuse and Neglect in General Emergency Departments.. *Annals of emergency medicine*, 66 5, 447-54 <https://doi.org/10.1016/j.annemergmed.2015.06.020>.
- Türk, A. ve Bilican-Gökkaya, V. (2023). Deprem sonrası çocukların karşılaşılabileceği psikososyal riskler ve sosyal hizmet. İ. Aydemir ve M. Öztürk (Ed.), *Afet ve Krizlerde Sosyal Hizmet* (ss. 163-187) içinde. Akademisyen Kitabevi.
- Türk, A., Işık, A., Atmaca, Y. E., Çelik, E., Çulha, B. ve Kolcu, K. (2024). Sosyal hizmet öğrencilerinin çocuk haklarına ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(2), 163-175. <https://doi.org/10.17828/yalovasosbil.1522609>
- UNICEF. (1989). *Convention on the Rights of the Child*. Geneva: UNICEF.
- UNICEF. (2023). *The Convention on the Rights of the Child*, 19 Ekim 2024 tarihinde <https://www.unicef.org/child-rights-convention> adresinden erişildi.
- Van Bueren, G. (1998). *The international law on the rights of the child*. Martinus Nijhoff Publishers.
- Vilenica, S., ve Shakespeare-Finch, J. (2012). A salutogenic approach to healing following child sexual assault. . <https://doi.org/10.5772/28709>.
- World Health Organization. (2002). *World report on violence and health*. Geneva: WHO.
- Zeanah, C. H., & Humphreys, K. L. (2018). Child abuse and neglect. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 57(9), 637–644.